

SIA "Preiļu putni" plānotā jaunputnu un dējējvistu kompleksa darbības, tai skaitā tehnisko paņēmieni, organizatorisko un inženiertehnisko risinājumu raksturojums darbības radītās ietekmes uz vidi novēršanai, mazināšanai un pārvaldībai, atbilstība labākajiem pieejamiem tehniskajiem paņēmieniem (turpmāk – LPTP). Lai raksturotu LPTP, izmantots Komisijas īstenošanas lēmums (ES) 2017/302 (2017. gada 15. februāris), ar ko saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2010/75/ES nosaka secinājumus par labākajiem pieejamiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP) attiecībā uz mājputnu vai cūku intensīvo audzēšanu.

LPTP Nr.	Labākie pieejamie tehniskie paņēmieni	Piemērojamība	SIA "Preiļu putni" saimniekošanas pamatprincipi	Atbilstība LPTP (+/jā, -/nē, NA/nav piemērojams)
Vispārīgie LPTP secinājumi				
Vides pārvaldības sistēma (VPS)				
LPTP, kā uzlabot fermu vispārējos vidiskos rādītājus, ir ieviest un konsekventi īstenot vidiskās pārvaldības sistēmu				
1.	ievieš un īsteno vides pārvaldības sistēmu	Darbības joma (piemēram, detalizācijas līmenis) un VPS raksturs (piemēram, standartizēts vai nestandardizēts) ir saistīti ar fermas veidu, apjomu un sarežģītību, kā arī ietekmes uz vidi apmēru	Uzņēmums uzsākot darbību un turpmākās darbības plānošanā izmantos vides pārvaldības sistēmas elementus, kas ietver: enerģopārvaldības sistēmu ISO 50001-2018; pārtikas drošības vadības sistēmu FSSC 22000.	+
Laba apsaimniekošanas prakse				
LPTP, kā novērst vai samazināt ietekmi uz vidi un uzlabot vispārējos darbības rādītājus, ir izmantot visus tālāk norādītos tehniskos paņēmienus				
2.	a) Izraudzīties pareizu bloka/fermas atrašanās vietu un darbību telpisko plānojumu, lai: <ul style="list-style-type: none"> • samazinātu dzīvnieku un materiālu (tostarp kūtsmēslu) transportēšanu, • nodrošinātu pietiekamu attālumu līdz jutīgām teritorijām, kam nepieciešama aizsardzība, • ņemtu vērā valdošos klimatiskos apstākļus (piemēram, vēju un nokrišņus), • apsvērtu fermas turpmākās attīstības potenciālu, • novērstu ūdens kontamināciju. 	Var nebūt vispārizmantojams esošos blokos/fermās	SIA "Preiļu putni" darbības koncepts paredz putnu mēslus uz vietas kompleksā neuzglabāt, proti, dzīvnieku novietnēm paredzēti slēgti mēslu transportieri, pa kuriem mēsli no novietnes tiek izvākti reizi 1-3 dienās (atkarībā no putnu vecuma) un uzreiz izvesti no kompleksa teritorijas. Komplekss plānots tā, lai 300 m rādiusā no dzīvnieku novietnēm neatrastos esošas dzīvojamās ēkas vai publiskās būves. Darbības vietai tuvākajā (Rēzeknes) meteoroloģiskajā stacijā dominē dienvidu un dienvidrietumu vēji. Projektējot kompleksu ir ņemts vērā dzīvojamo māju izvietojums attiecībā pret valdošajiem vējiem. Valdošie vēji ir vērsti virzienā prom no tuvākajām dzīvojamajām mājām, vienlaikus tie ir vērsti Preiļu pilsētas virzienā. Balstoties uz modelēšanas rezultātiem, attālums starp kompleksu un pilsētu ir pietiekams.	+

LPTP Nr.	Labākie pieejamie tehniskie paņēmieni	Piemērojamība	SIA "Preiļu putni" saimniekošanas pamatprincipi	Atbilstība LPTP (+/jā, -/nē, NA/nav piemērojams)
			Sadzīves un ražošanas notekūdeņi, kā arī daļu lietus ūdeņu tiks novadīti uz Preiļu pilsētas notekūdeņu attīrīšanas iekārtām. Potenciāli piesārņoti lietus notekūdeņi tiks novadīti uz lokālajām attīrīšanas iekārtām un tālāk uz grāvjiem.	
	b) Personāla izglītošana un apmācība	Vispārizmantojams	Uzsākot darbu uzņēmumā notiks personāla apmācība. Periodiski notiks atkārtotas apmācības. Atsevišķi darbinieki savas kompetences pilnveidošanai apmeklēs profesionālās pilnveides kursus. Personāls tiks izglītoti un apmācīti tādos jautājumos kā attiecīgie tiesību akti, putnpkopība, dzīvnieku veselība un labturība, kūtsmēslu apsaimniekošana, darba drošība, darbību plānošana, ārkārtas situāciju plānošana un pārvaldība, aprīkojuma remonts un apkope.	+
	c) Sagatavot plānu ārkārtas situācijām, kā rīkoties neplānotu emisiju, avāriju un citu negadījumu situācijās, piemēram, piesārņojums ūdenstilpēs	Vispārizmantojams	Uzņēmumā tiks izstrādāta instrukcija ugunsdrošībā, kas satur informāciju par rīcību ugunsgrēka gadījumā. Darbiniekiem būs pieejama detalizēta informācija par kompleksā pieejamo aprīkojumu ārkārtas situāciju novēršanai. Apzināta avārijas un uzraudzības dienestu kontaktinformācija. Alternatīvas Nr. 4-A gadījumā tiks izstrādāts un ar Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu saskaņots civilās aizsardzības plāns.	+
	d) Regulāri pārbaudīt, remontēt un uzturēt konstrukcijas un iekārtas	Vispārizmantojams	Atbilstoši iekārtu eksploatācijas noteikumiem, tiks veikta iekārtu apkope un uzturēšana, ikdienas uzraudzība.	+
	e) Uzglabāt kritušos dzīvniekus tādā veidā, lai novērstu vai samazinātu emisijas	Vispārizmantojams	Kritušie putni tiek uzglabāti īslaicīgi. Kritušie putni tiek nogādāti dzesēšanas kamerā īslaicīgai uzglabāšanai līdz atkritumu apsaimniekotājs veic kritušo putnu transportēšanu.	+
<p>Uztura pārvaldība LPTP, kā samazināt kopējo izdalīto slāpekli un attiecīgi amonjaka emisijas, vienlaikus apmierinot dzīvnieku vajadzības pēc barības vielām, ir izmantot izēdināmās barības sastāvu un ēdināšanas stratēģiju, kas ietver vienu no tālāk norādītajiem tehniskajiem paņēmieniem vai to kombināciju</p>				

LPTP Nr.	Labākie pieejamie tehniskie paņēmieni	Piemērojamība	SIA "Preiļu putni" saimniekošanas pamatprincipi	Atbilstība LPTP (+/jā, -/nē, NA/nav piemērojams)
3.	a) Kopproteīna (olbaltumvielu) saturs samazināšana barībā, lietojot atbilstoši metaboliskajiem procesiem sabalansētu uzturu un sagremojamas aminoskābes	Vispārizmantojams	Komplekss iepirks gatavo barību. Jaunputniem atkarībā no vecuma plānotas vismaz 3 barības receptūras, savukārt dējējvistām – 1.	+
	b) Daudzfāzu barošana, pielāgojot uztura sastāvu konkrētām audzēšanas perioda prasībām	Vispārizmantojams		
	c) Kontrolējama daudzuma neaizvietoājamo aminoskābju pievienošana zemu kopproteīnu (olbaltumvielu) uzturam	Piemērojamību var ierobežot tad, ja zemu proteīnu barības izmantošana nav ekonomiski pamatota. Sintētiskās aminoskābes nav piemērojamas bioloģiskajā lopkopībā		
	d) Atļauto lopbarības piedevu izmantošana, kas samazina kopējo izdalīto slāpekli	Vispārizmantojams		
	Ar LPTP saistītie kopējie izdalītā slāpekļa līmeņi ir sekojoši:			Mēslu sastāvs tiks noteikts vismaz vienu reizi gadā katrai dzīvnieku kategorijai.
Grupa	Kopējais izdalītā slāpekļa daudzums ^{1; 2} (kg izdalītā N uz dzīvnieka vietu gadā)			
Dējējvistas	0,4-0,8			
Piezīmes: ¹ diapazons zemākās vērtības var sasniegt, izmantojot tehnisko paņēmieni kombināciju; ² ar LPTP saistītais kopējais izdalītais slāpeklis nav piemērojams visu mājputnu sugu jaunputniem vai vaislas putniem. Ar LPTP saistītā kopējā izdalītā slāpekļa līmeņi var nebūt piemērojami bioloģiskajā lopkopībā.				
Uztura pārvaldība LPTP, kā samazināt kopējo izdalīto fosforu, vienlaikus apmierinot dzīvnieku vajadzības pēc barības vielām, ir izmantot izēdināmās barības sastāvu un ēdināšanas stratēģiju, kas ietver vienu no tālāk norādītajiem tehniskajiem paņēmieniem vai to kombināciju				
4.	a) Daudzfāzu barošana, pielāgojot uztura sastāvu konkrētām audzēšanas perioda prasībām	Vispārizmantojams	Komplekss iepirks gatavo barību. Jaunputniem atkarībā no vecuma plānotas vismaz 3 barības receptūras, savukārt dējējvistām – 1.	+
	b) Atļauto lopbarības piedevu izmantošana, kas samazina kopējo izdalīto fosforu (piemēram, fitāze)	Bioloģiskās lopkopības gadījumā fitāze nav piemērojama		
	c) Daļēja tradicionālo fosfora avotu aizstāšana ar viegli sagremojamu neorganisko fosfātu izmantošanu barībā	Vispārīgi piemērojams, ņemot vērā ierobežojumus, kas saistīti ar viegli sagremojamu neorganisko fosfātu pieejamību		
	Ar LPTP saistītie kopējie izdalītā fosfora līmeņi ir sekojoši:			Mēslu sastāvs tiks noteikts vismaz vienu reizi gadā katrai dzīvnieku kategorijai.

LPTP Nr.	Labākie pieejamie tehniskie paņēmieni		Piemērojamība	SIA "Preiļu putni" saimniekošanas pamatprincipi	Atbilstība LPTP (+/jā, -/nē, NA/nav piemērojams)
	Grupa	Kopējais izdalītā fosfora daudzums ^{1, 2} (izdalītais P ₂ O ₅ kg/dzīv. vieta/gadā)			
	Dējējvistas	0,10-0,45			
	Piezīmes: ¹ diapazona zemākās vērtības var sasniegt, izmantojot tehnisko paņēmieni kombināciju; ² ar LPTP saistītais kopējais izdalītais fosfors nav piemērojams visu mājputnu sugu jaunputniem vai vaislas putniem. Ar LPTP saistītā kopējā izdalītā slāpekļa līmeņi var nebūt piemērojami bioloģiskajā lopkopībā.				
Efektīva ūdens izmantošana					
LPTP, kā efektīvi izmantot ūdeni, ir izmantot tālāk norādīto tehnisko paņēmieni kombināciju					
5.	a) Izmantotā ūdens uzskaitē	Vispārizmantojams		Ūdens patēriņa uzskaitē paredzēti skaitītāji pazemes urbumiem un pirms katras dzīvnieku novietnes.	+
	b) Ūdens noplūdes vietu atklāšana un likvidēšana	Vispārizmantojams		Putnu audzēšanas process notiks nepārtrauktā personāla uzraudzībā, tāpēc noplūdes tiks atklātas tūlīt pēc to rašanās. Ūdens noplūdes maģistrālajos un sadales tīklos tiks atklātas pēc ūdens patēriņa mērierīču rādījumiem un apsekošanas.	+
	c) Augstspiediena tīrīšanas iekārtu izmantošana dzīvnieku novietņu un iekārtu tīrīšanai	Nav piemērojama putnu mītnēs ar sausās tīrīšanas sistēmām		Putnu novietņu mazgāšana pēc katra cikla notiek ar augstspiediena mazgāšanas iekārtām.	+
	d) Piemērota aprīkojuma izvēle (piemēram, nipeļu dzirdinātavas, apaļās dzirdnes, ūdens siles) atbilstoši konkrētajai dzīvnieku kategorijai, vienlaikus nodrošinot ūdens pieejamību	Vispārizmantojams		Putnu turēšanas iekārtas plānots iegādāties no starptautiski atzītiem piegādātājiem, kas nodrošina to atbilstību labturības prasībām. Dzirdināšanai paredzēts izmantot nipeļdzirdnes.	+
	e) Dzeramo ūdens iekārtu pārbaude un (ja nepieciešams) regulāra ūdens padeves iekārtu regulēšana	Vispārizmantojams		Uzņēmumā tiks veiktas regulāras dzeramā ūdens iekārtu apkopes un pārbaudes.	+
	f) Atkārtotai tīrīšanai izmantot lietusuđeni	Esošās novietnēs var nebūt izmantojams augsto izmaksu dēļ. Izmantojamība var būt ierobežota biodrošības apdraudējumu dēļ		Biodrošības apdraudējumu dēļ tehniskais paņēmieni netiek izmantots.	NA
Emisijas no notekūdeņiem					
LPTP, kā mazināt notekūdeņu rašanos, ir izmantot tālāk norādīto tehnisko paņēmieni kombināciju.					
6.	a) Pēc iespējas samazināt piemēslotās pastaigu laukuma platības	Vispārizmantojams		Prasības pastaigu laukuma platībai izriet no regulas olu tirdzniecības standartiem, proti, tas ir robežās no	+

LPTP Nr.	Labākie pieejamie tehniskie paņēmieni	Piemērojamība	SIA "Preiļu putni" saimniekošanas pamatprincipi	Atbilstība LPTP (+/jā, -/nē, NA/nav piemērojams)
			2,5 m ² (nodrošinot rotāciju) līdz 4,0 m ² (bez rotācijas) uz vienu vistu.	
	b) Samazināt ūdens patēriņu	Vispārizmantojams	Lai samazinātu izmantotā ūdens patēriņu, visu putnu novietņu mazgāšana tiks veikta ar augstspiediena mazgāšanas iekārtām, izmantotas nipeļdzirdnes un tiks veiktas regulāras iekārtu apkopes.	
	c) Nodalīt nepiesārņota lietusūdens plūsmu no notekūdeņiem, kam nepieciešama attīrīšana	Var nebūt piemērojams esošām fermām	<p>Potenciāli piesārņotus lietus notekūdeņus no ceļiem un laukumiem paredzēts savākt un novadīt uz attīrīšanas iekārtām ar tālāku izplūdi grāvī.</p> <p>Potenciāli piesārņotus lietus ūdeņus no kravas mašīnu piebraukšanas vietas mēslu pārkraušanai plānots novadīt uz SIA "Preiļu saimnieks" notekūdeņu attīrīšanas iekārtām.</p> <p>Tīrie lietus notekūdeņi no ēku jumtiem tiks savākti un novadīti vidē.</p>	
Emisijas no notekūdeņiem				
LPTP, kā samazināt emisijas ūdenī no notekūdeņiem, ir izmantot vienu no tālāk norādītajiem tehniskajiem paņēmieniem vai to kombināciju				
7.	a) Notekūdeņu novadīšana speciālā savākšanas tvertnē	Vispārizmantojams	Pie novietnes Nr. 1 izbūvēta 25 m ³ krājvertne un pie novietnes Nr. 2 – 15 m ³ krājvertne, tāpat plānots izbūvēt krājvertni sadzīves notekūdeņiem, vienlaikus jāņem vērā, ka krājvertnes izbūvētas ar mērķi nodrošināt notekūdeņu apsaimniekošanu līdz pieslēguma izveidei pie Preiļu pilsētas kanalizācijas sistēmas. Sadzīves un ražošanas notekūdeņus plānot novadīt uz pilsētas notekūdeņu attīrīšanas iekārtām.	+
	b) Notekūdeņu attīrīšana	Vispārizmantojams	Kompleksa teritorijā ir paredzēta vieta notekūdeņu priekšattīrīšanas iekārtām, kuras tiktu izvietotas konteinertipa ēkā. Nosēdakas ir minimālais risinājums, proti, lielāka apjoma priekšattīrīšanas iekārtu būvniecība tiks veikta, ja piesārņojošo vielu koncentrācija pārsniegs SIA "Preiļu saimnieks" noteiktās pieļaujamās koncentrācijas.	

LPTP Nr.	Labākie pieejamie tehniskie paņēmieni	Piemērojamība	SIA "Preiļu putni" saimniekošanas pamatprincipi	Atbilstība LPTP (+/jā, -/nē, NA/nav piemērojams)
			Potenciāli piesārņoti lietūs ūdeņi tiks attīrīti lokālajās attīrīšanas iekārtās, kas sastāvēs no nosēdakas un naftas ķērāja.	
	c) Notekūdeņu iestrādāšana augsnē, piemēram, izmantojot tādas apūdeņošanas sistēmas kā sprinkleru sistēma u.c.	Paņēmiena piemērojamību var ierobežot piemērotu zemju trūkums uzņēmuma tuvumā. Piemēro tikai notekūdeņiem ar pierādītu zemu piesārņojuma līmeni.	Neattiecas, jo uzņēmumam nepieder lauku teritorijas.	
Efektīva enerģijas izmantošana				
LPTP, kā efektīvi izmantot enerģiju fermā, ir izmantot tālāk norādīto tehnisko paņēmienu kombināciju				
8.	a) Augstas efektivitātes apkures/dzesēšanas un ventilācijas sistēmas	Var nebūt piemērojams esošām fermām	Darbojošos ventilatoru skaits tiek regulēts atkarībā no āra gaisa temperatūras un dzīvnieku dzīvsvāra ar mērķi nodrošināt atbilstošu iekštelpu temperatūru. Novietnēs paredzēta automātiska klimata kontrole.	+
	b) Apkures/dzesēšanas un ventilācijas sistēmu optimizācija un vadība, it īpaši, ja tiek izmantotas gaisa attīrīšanas sistēmas	Vispārizmantojams	Novietnēs paredzēta automātiska klimata kontrole. Gaisa attīrīšanas sistēmas dzīvnieku novietnēs nav paredzētas.	
	c) Dzīvnieku mītņu sienu, grīdas un/vai griestu izolācija	Var netikt piemērota mītnēm ar dabisko ventilāciju. Izolācija var nebūt piemērojama esošām mītnēm strukturālo ierobežojumu dēļ.	Slēgtas telpas ar piespiedu ventilāciju.	
	d) Energoefektīva apgaismojuma izmantošana	Vispārizmantojams	Novietnēs gaismas intensitātes regulēšana tiks veikta atkarībā no putnu vecuma (LED apgaismojums).	
	e) Siltummaiņu izmantošana ventilācijas sistēmā. Viena no sekojošajām sistēmām var tikt izmantota: 1. gaiss-gaiss 2. gaiss-ūdens 3. gaiss-zeme	Gaiss-zeme siltummaiņi ir piemērojami tikai tādā gadījumā, ja ir pieejama pietiekami liela augsnes virsma	Nav ekonomiski pamatots risinājums.	
	f) Siltumsūkņa izmantošana siltuma rekuperācijai	Siltumsūkņu, kas balstīti uz ģeotermālā siltuma atgūšanu, piemērojamība saistībā ar augsnes virsmas nepieciešamību ir ierobežota, ja tiek izmantotas horizontālā tipa caurules	Nav ekonomiski pamatots risinājums.	

LPTP Nr.	Labākie pieejamie tehniskie paņēmieni	Piemērojamība	SIA "Preiļu putni" saimniekošanas pamatprincipi	Atbilstība LPTP (+/jā, -/nē, NA/nav piemērojams)
	g) Siltuma atgūšana ar apsildāmas-dzesējamas pakaišu grīdas palīdzību ("combideck" sistēma)	Pielietojamība ir atkarīga no iespējas uzstādīt slēgtu cirkulējošā ūdens pazemes krātuvi	Nav ekonomiski pamatots risinājums.	
	h) Dabiskās ventilācijas pielietošana	Nav piemērojams mītnēm ar centralizētu ventilācijas sistēmu. Putnu mītnēs nav piemērojams putnu audzēšanas sākumposmā, kā arī nav piemērojams ekstremālos klimatiskajos apstākļos	Visās novietnēs ir dabiska gaisa pieplūde un piespiedu ventilācija.	
Trokšņa emisija				
LPTP, kā novērst vai – ja tas nav iespējams – samazināt trokšņa emisijas, ir ieviest un īstenot trokšņa pārvaldības plānu, kas ir VPS daļa				
9.	LPTP, kā novērst vai – ja tas nav iespējams – samazināt trokšņa emisijas, ir ieviest un īstenot trokšņa pārvaldības plānu, kas ir vidiskās pārvaldības sistēmas daļa	LPTP ir izmantojams tikai gadījumos, kad ir paredzams un/vai ir pamats domāt, ka troksnis apgrūtinās jutīgas teritorijas	Nav prognozējami MK Noteikumos Nr. 16 noteiktie vides trokšņa robežlielumu pār-sniegumi, kas attiecināmi uz rūpniecisko avotu troksni.	+
Trokšņa emisija				
LPTP, kā novērst vai – ja tas nav iespējams – samazināt trokšņa emisijas, ir izmantot vienu no tālāk norādītajiem tehniskajiem paņēmieniem vai to kombināciju				
10.	a) Nodrošināt pietiekamu attālumu starp mītnēm/fermu un jutīgiem receptoriem	Var netikt piemērots esošām mītnēm/fermām	Tiks nodrošināts pietiekams attālums starp plānotajiem trokšņa avotiem un jutīgajām teritorijām, proti, 300 m rādiusā no dzīvnieku novietnēm neatrodas esošas dzīvojamās ēkas vai publiskās būves.	
	b) Iekārtu atrašanās vieta	Attiecībā uz jau esošām mītnēm, aprīkojuma pārvietošanu, var ierobežot vietas trūkums vai pārmērīgas izmaksas	Nozīmīgākie rūpniecisko objektu trokšņa avoti – ventilācija, barības silosi, mēslu transportieri – atradīsies vismaz 300 metru attālumā no jutīgajām teritorijām.	
	c) Eksploatācijas pasākumi	Vispārizmantojams	Pasākumi, kas tiks veikti trokšņa emisiju samazināšanai: <ul style="list-style-type: none"> • putnu audzēšana un barošana notiek pie aizvērtām durvīm; • iekārtu darbība notiek pieredzējuša personāla vadībā; • izvairīšanās no trokšņainām aktivitātēm nakts stundās un nedēļas nogalēs, ja tas ir iespējams; • kravas transports uz un no uzņēmuma teritorijas brauc tikai dienas periodā no plkst. 07.00 līdz 19.00. 	+
	d) Zema trokšņa līmeņa iekārtas	Vispārizmantojams	Izvēloties iekārtas, tiks ņemts vērā to trokšņa līmenis.	

LPTP Nr.	Labākie pieejamie tehniskie paņēmieni	Piemērojamība	SIA "Preiļu putni" saimniekošanas pamatprincipi	Atbilstība LPTP (+/jā, -/nē, NA/nav piemērojams)
	e) Trokšņa kontroles iekārtas	Piemērojamību var ierobežot sakarā ar telpu prasībām, kā arī veselības un drošības jautājumiem. Piemērojams trokšņa absorbējošiem materiāliem, kas nodrošina efektīvu to tīrīšanu, neradot negatīvu ietekmi uz ganāmpulka higiēnu	Trokšņa modelēšanas rezultāti liecina, ka nav nepieciešams uzstādīt papildu trokšņa kontroles iekārtas.	
	f) Trokšņa samazināšana	Var nebūt vispārizmantojams bioloģiskās drošības apsvērumu dēļ	Saskaņā ar aprēķinu rezultātiem trokšņa samazināšanas pasākumus, tai skaitā trokšņa barjeru būvniecību, nav nepieciešams veikt.	
Putekļu emisijas				
LPTP, kā samazināt putekļu emisijas no katras dzīvnieku novietnes, ir izmantot vienu no tālāk norādītajiem tehniskajiem paņēmieniem vai to kombināciju				
11.	a) Samazināt putekļu rašanos lauksaimniecības dzīvnieku novietnēs. Šim nolūkam var izmantot šādu tehnisko paņēmieni kombināciju:			
	Rupjāku pakaišu materiālu izmantošana (piemēram, gari salmi vai koksnē skaidas, nevis sasmalcināti salmi)	Garū salmu pakaiši nav piemērojami sistēmām ar virsma atsevišķu savākšanu	Jaunputniem kā pakaišus plānots izmantot salmus un skaidas. Dējējvistām "ziemas dārzā" kā pakaišus plānots izmantot salmus un skaidas.	
	Papildinot mītņi ar svaigiem pakaišiem, izmantot zemu putekļu piesārņojuma tehniku (piemēram, ar rokām)	Vispārizmantojams	Papildinot mītņi ar svaigiem pakaišiem, tiks izmantota zema putekļu piesārņojuma tehnika.	
	Piemērot <i>ad libidum</i> (pēc vēlēšanās) barošanu	Vispārizmantojams	Barība putniem būs pieejama pēc vēlēšanās.	
	Izmantot mitru barību, granulēto barību vai pievienot eļļainas izejvielas vai saistvielas sausās barības sistēmās	Vispārizmantojams	Putnu barības receptūras sastāvā tiek iekļauta nerafinēta augu eļļa, kas saista mikrodaļiņas un samazina radušos putekļus no barības.	
	Aprīkot sausās barības glabātuves, kas tiek pneimatiski piepildītas, ar putekļu filtriem	Vispārizmantojams	Barības tvertnes (silosus) nav paredzēti aprīkot ar putekļu filtriem, gaisa izvadi būs vērsti pret zemi. Gatavā putnu barība satur augu eļļu, kas samazina putekļu rašanos no darbībām ar gatavo barību.	
	Izstrādāt un ekspluatēt ventilācijas sistēmu ar zemu plūsmas ātrumu novietnes iekšienē	Piemērojamību var ierobežot dzīvnieku labturības apsvērumi	Kompleksā paredzēta automātiskā klimata kontrole atbilstoši dzīvnieku labturības prasībām.	
	b) Samazināt putekļu koncentrāciju dzīvnieku novietnes iekšienē, izmantojot vienu no sekojošiem paņēmieniem:			
	Ūdens miglošana	Piemērojamību var ierobežot dzīvnieku sajūtas miglošanas laikā kritoties gaisa temperatūrai, it īpaši jutīgos dzīvnieku	Nav piemērojams	

+

LPTP Nr.	Labākie pieejamie tehniskie paņēmieni	Piemērojamība	SIA "Preiļu putni" saimniekošanas pamatprincipi	Atbilstība LPTP (+/jā, -/nē, NA/nav piemērojams)
		augšanas posmos un/vai aukstā un mitrā klimatā. Piemērojamība var būt ierobežota arī cieto kūtsmēslu sistēmām audzēšanas perioda beigās saistībā ar augstām amonjaka emisijām.		
	Eļļas izsmidzināšana	Piemērojams tikai putnu mītnēm, kur tiek turēti putni, kas vecāki par aptuveni 21 dienu. Piemērojamība dējējvistu mītnēm var tikt ierobežota sakarā ar piesārņojuma risku aprīkojumā, kas atrodas novietnē.	Nav piemērojams	
	Jonizācija	Var nebūt izmantojama cūku blokos vai esošos mājputnu blokos tehnisku un/vai ekonomisku iemeslu dēļ.	Nav piemērojams	
c) Izplūdes gaisa attīrīšana ar tādām gaisa attīrīšanas iekārtām kā:				
	Ūdens uztvērējs	Piemērojams tikai mītnēm ar tuneļa ventilācijas sistēmu	Nav nepieciešams. Piesārņojošo vielu izkliedes aprēķinu rezultāti rāda, ka uzņēmuma radītā piesārņojuma koncentrācija nepārsniegs normatīvus.	Vienlaikus norādāms, ka novietnēs nav plānota centralizēta ventilācijas sistēma.
	Sausais filtrs	Piemērojams tikai putnu mītnēm ar tuneļa ventilācijas sistēmu		
	Ūdens skruberis	Šie tehniskie paņēmieni var nebūt vispārīgi piemērojami sakarā ar augstām ieviešanas izmaksām.		
	Slapjais skābes skruberis			
	Bioskruberis (vai biopiliēnfiltrs)			
	Divpakāpju vai trīspakāpju gaisa attīrīšanas sistēma	Piemērojams tikai tām esošām mītnēm, kur tiek izmantota centralizēta ventilācijas sistēma		
	Biofiltrs	Piemērojams tikai mītnēm ar vircas savākšanas sistēmu. Nepieciešama pietiekami liela platība ārpus dzīvnieku mītnes, lai izvietotu filtru paketes. Šis tehniskais paņēmieni var nebūt vispārīgi piemērojams sakarā ar augstām ieviešanas izmaksām. Piemērojams tikai tām esošām mītnēm, kur tiek izmantota centralizēta ventilācijas sistēma		

LPTP Nr.	Labākie pieejamie tehniskie paņēmieni	Piemērojamība	SIA "Preiļu putni" saimniekošanas pamatprincipi	Atbilstība LPTP (+/jā, -/nē, NA/nav piemērojams)
Smakas emisija				
LPTP, kā novērst vai – ja tas nav iespējams – samazināt smaku emisijas, ir ieviest, īstenot un regulāri pārskatīt smaku pārvaldības plānu, kas ir VPS daļa				
12.	Lai novērstu vai, ja tas nav praktiski iespējams, samazinātu smakas emisijas, LPTP mērķis ir izstrādāt, ieviest un regulāri pārbaudīt smakas pārvaldības plānu kā daļu no vides pārvaldības sistēmas	Piemērojams tikai gadījumos, kad smakas radītie traucējumi jutīgiem receptoriem ir paredzami un/vai pierādāmi	Balstoties uz smaku izkliedes aprēķinu rezultātiem, nav nepieciešams ieviest atsevišķu smaku pārvaldības plānu.	NA
Smakas emisija				
LPTP, kā novērst vai – ja tas nav iespējams – samazināt fermas radītās smaku emisijas un/vai smaku ietekmi, ir izmantot tālāk norādīto tehnisko paņēmieni kombināciju				
13.	a) Nodrošināt pietiekamu attālumu starp mītnēm/fermu un jutīgiem receptoriem	Var netikt piemērots esošām mītnēm/fermām	Komplekss plānots tā, lai 300 m rādiusā no dzīvnieku novietnēm neatrastos esošas dzīvojamās ēkas vai publiskās būves.	+
	b) Izmantot dzīvnieku turēšanas sistēmu, kas ietver vienu vai vairākus no šādiem principiem: <ul style="list-style-type: none"> • nodrošināt dzīvnieku un mītnu virsmu tīrību un sausumu (piemēram, izvairīties no barības noplūdēm), • samazināt emisijas laukumu no kūtsmēsliem (piemēram, izmantojot metāla vai plastmasas redeles, kanāli ar pazeminātu neapsegto mēslu virsmu), • bieža kūtsmēslu izvešana uz ārējo krātuvi, • kūtsmēslu un iekštelpu temperatūras samazināšana (piemēram, vircas dzesēšana), • gaisa plūsmas un ātruma samazināšana virs kūtsmēslu virsmas, • pakaišu sistēmā saglabāt pakaišus sausus un nodrošināt aerobus apstākļus 	Iekštelpu vides temperatūras, gaisa plūsmas un ātruma samazināšanas piemērojamību var ierobežot dzīvnieku labturības apsvērumi. Piemērojamību attiecībā uz dzīvnieku novietnēm skatīt 31. LPTP un 32. LPTP.	Mājputnu turēšanas sistēma iekļauj sekojošus paņēmienus, kas samazina smakas emisiju: <ul style="list-style-type: none"> • tiks nodrošināta regulāra, bieža kūtsmēslu izvešana – kūtsmēslu uzglabāšana normālos darba apstākļos ārpus putnu mītnēm nav plānota. Kūtsmēsli pēc to iekraušanas piekabē uzreiz tiks transportēti uz pārstrādi biogāzes stacijās un/vai realizēti lauksaimniekiem, saskaņā ar noslēgtajiem līgumiem; • ārkārtas situācijās kūtsmēslu pagaidu uzglabāšanai paredzēta atsevišķa ēka (mēslu krātuve); • putnu mītnēs paredzēta automatiskā klimata kontroles sistēma, taču papildu mēslu dzesēšana netiks veikta; • automatiskā klimata kontrole nodrošinās arī gaisa plūsmas un ātrumu regulāciju mītnē. 	+
	c) Optimizēt izplūdes gaisa izvadišanas apstākļus, izmantojot vienu vai vairākus sekojošus paņēmienus: <ul style="list-style-type: none"> • izplūdes augstuma palielināšana (piemēram, ventilācijas izvads virs jumta līmeņa, skursteņi, novirzīt gaisa izplūdi caur jumta kori, nevis sānu daļām), • palielināt vertikālā izvada ventilācijas ātrumu, 	Kores ass novietošana nav piemērojama esošā putnu mītnēm	Izplūdes gaisa izvadišanas apstākļi dzīvnieku novietnēs tiek uzlaboti ar sekojošiem paņēmieniem: <ul style="list-style-type: none"> • vienkāršu novietnēs paredzēti gan sienas, gan jumta izplūdes ventilatori; • kompleksā ir ierīkota automatiskā klimata kontrole (dabiska gaisa pieplūde un piespiedu ventilācija); 	+

LPTP Nr.	Labākie pieejamie tehniskie paņēmieni	Piemērojamība	SIA "Preiļu putni" saimniekošanas pamatprincipi	Atbilstība LPTP (+/jā, -/nē, NA/nav piemērojams)
	<ul style="list-style-type: none"> • efektīva ārējo šķēršļu izvietošana, lai radītu izplūdes gaisa turbulenci (piemēram, veģetācija), • novirzītāja pievienošana izplūdes atverēm, kas atrodas zemu ēkas sienās, lai novirzītu izplūdes gaisu pret zemi, • izplūdes gaisa izkļiedēšana tajā mītnes pusē, kas vērsta prom no jutīgiem receptoriem, • dabiski vēdināmas ēkas kores ass novietošana perpendikulāri dominējošo vēju virzienam. 		<ul style="list-style-type: none"> • izplūdes gaisa izkļiedēšana netiks veikta tajā novietnes pusē, kas vērsta uz Preiļu pilsētu; • uzņēmumā neatrodas putnu mītnes ar dabisko ventilāciju. 	
	<p>d) Tādu gaisa attīrīšanas iekārtu izmantošana kā:</p> <ul style="list-style-type: none"> • bioskruberis (vai biopiliensfiltrs), • biofiltrs, • divpakāpju vai trīspakāpju gaisa attīrīšanas sistēma 	<p>Šie tehniskie paņēmieni var nebūt vispārīgi piemērojami sakarā ar augstām ieviešanas izmaksām.</p> <p>Piemērojams tikai tām esošām mītnēm, kur tiek izmantota centralizēta ventilācijas sistēma.</p> <p>Biofiltrs piemērojams tikai mītnēm ar vircas savākšanas sistēmu.</p> <p>Biofiltra uzstādīšanai nepieciešama pietiekami liela platība ārpus dzīvnieku mītnes, lai izvietotu filtru paketes.</p>	<p>Smaku izkļiedes aprēķinu rezultāti apliecina, ka gaisa attīrīšanas iekārtas nav nepieciešams uzstādīt.</p>	
	e) Izmantot vienu no šādiem tehniskajiem paņēmieniem vai to kombināciju kūtsmēsļu uzglabāšanai:			
	Pārsegt šķidrās kūtsmēslus vai pakaišu kūtsmēslus to uzglabāšanas laikā	<p>Izmantojamību attiecībā uz šķidrājiem kūtsmēsliem sk. 16. LPTP</p> <p>Izmantojamību attiecībā uz pakaišu kūtsmēsliem sk. 14. LPTP</p>	Mēsļu pagaidu uzglabāšana tiks veikta noliktavā.	
	Novietot krātuvi, ņemot vērā valdošā vēja virzienu, un/vai veikt pasākumus, kas samazinātu vēja ātrumu ap un virs krātuves (piemēram, koki, dabiskas barjeras)	Vispārīzmantojams	Mēsļu pagaidu uzglabāšana tiks veikta noliktavā.	
	Pēc iespējas samazināt šķidro kūtsmēsļu pārjaukšanu	Vispārīzmantojams	Kompleksa darbībā neveidosies šķidrie kūtsmēsli, neattiecas.	
	f) Kūtsmēsļu apstrādāšana ar kādu no sekojošiem paņēmieniem, lai pēc iespējas vairāk samazinātu smaku emisijas laikā, kad mēsli tiek iestrādāti augsnē:			
	Šķidro kūtsmēsļu aerobā noārdīšana (aerēšana)	Izmantojamību sk. 19. LPTP	Mēsļus plānots pārdot sadarbības partneriem – lauksaimniekiem un biogāzes stacijām –, kuri mēsļu izkļiedi veiks atbilstoši normatīvo aktu prasībām.	
	Pakaišu kūtsmēsļu kompostēšana	Izmantojamību sk. 19. LPTP		
	Anaerobā fermentācija	Izmantojamību sk. 19. LPTP		
Emisijas no pakaišu kūtsmēsļu krātuvēm				

LPTP Nr.	Labākie pieejamie tehniskie paņēmieni	Piemērojamība	SIA "Preiļu putni" saimniekošanas pamatprincipi	Atbilstība LPTP (+/jā, -/nē, NA/nav piemērojams)
LPTP, kā samazināt amonjaka emisijas gaisā no pakaišu kūtsmēsļu krātuvēm, ir izmantot vienu no tālāk norādītajiem tehniskajiem paņēmieniem vai to kombināciju				
14.	a) Samazināt attiecību starp pakaišu kūtsmēsļu kaudzes virsmas laukumu un tilpumu	Vispārizmantojams	Mēsļu pagaidu uzglabāšana tiks veikta noliktavā, kuras ietilpība mēslus ļauj uzglabāt ne mazāk kā vienu mēnesi.	+
	b) Pārklāt pakaišu kūtsmēsļu kaudzi	Vispārizmantojams, ja pakaišu kūtsmēsli tiek žāvēti vai apžāvēti dzīvnieku novietnēs. Var nebūt izmantojams gadījumos, kad kaudze tiek bieži papildināta ar pakaišu kūtsmēsliem, kas netiek žāvēti.	Mēsļu pārklāšana nav paredzēta.	
	c) Sausu pakaišu kūtsmēsļu uzglabāšana noliktavā	Vispārizmantojams	Mēsļu pagaidu uzglabāšana tiks veikta noliktavā.	
Emisijas no pakaišu kūtsmēsļu krātuvēm				
LPTP, kā novērst vai – ja tas nav iespējams – samazināt emisijas augsnē un ūdenī no pakaišu kūtsmēsļu krātuvēm, ir izmantot tālāk norādīto tehnisko paņēmieni kombināciju dotajā prioritārajā secībā				
15.	a) Sausu cieta kūtsmēsļu uzglabāšana noliktavā	Vispārizmantojams	Mēsļu pagaidu uzglabāšana tiks veikta noliktavā.	+
	b) Betona kūtsmēsļu krātuves izmantošana	Vispārizmantojams		
	c) Cieta kūtsmēsļu uzglabāšana uz ūdensnecaurlaidīgas pamatnes ar izbūvētu drenāžas sistēmu un lietusūdens noteces savākšanas tvertni	Vispārizmantojams		
	d) Kūtsmēsļu uzglabāšanas vietai jābūt pietiekami ietilpīgai, lai varētu uzglabāt kūtsmēslus periodos, kad to iestrāde lauksaimniecības zemē nav iespējama	Vispārizmantojams		
	e) Pakaišu kūtsmēslus uzglabāt uz lauka kaudzēs, kas novietotas tālu no virszemes un/vai pazemes ūdenstecēm, kurās varētu nonākt notece no kaudzes	Piemērojams vienīgi pagaidu atklātām kaudzēm, kuru atrašanās vietu nepieciešams mainīt katru gadu		
Emisijas no šķidro mēsļu krātuvēm				
LPTP, kā samazināt amonjaka emisijas gaisā no šķidro kūtsmēsļu krātuvēm, ir izmantot tālāk norādīto tehnisko paņēmieni kombināciju				
16.	a) Pienācīgi projektēt un apsaimniekot šķidro kūtsmēsļu krātuvi, izmantojot šādu tehnisko paņēmieni kombināciju: 1. samazināt attiecību starp šķidro kūtsmēsļu krātuves emitējošās virsmas laukumu un tilpumu;	Var nebūt vispārizmantojams esošām krātuvēm. Pārāk augstas šķidro kūtsmēsļu krātuves var nebūt izmantojamas palielinātu izmaksu un drošības apdraudēju dēļ	Kompleksa darbībā neveidosies šķidrie kūtsmēsli, neattiecas.	NA
	2. samazināt vēja ātrumu un gaisa apmaiņu virs šķidro kūtsmēsļu virsmas, ekspluatējot mazāk uzpildītu krātuvi;	Var nebūt vispārizmantojams esošām krātuvēm		
	3. pēc iespējas samazināt šķidro kūtsmēsļu pārjaukšanu.	Vispārizmantojams		
	b) Pārsegt šķidro kūtsmēsļu krātuvi. Šim nolūkam var izmantot vienu no šādiem tehniskajiem paņēmieniem:	Var nebūt piemērots esošām krātuvēm augsto izmaksu dēļ un strukturāliem		

LPTP Nr.	Labākie pieejamie tehniskie paņēmieni	Piemērojamība	SIA "Preiļu putni" saimniekošanas pamatprincipi	Atbilstība LPTP (+/jā, -/nē, NA/nav piemērojams)
	1. cietu pārsegumi;	ierobežojumiem, kas saistīti ar papildus slodzi uz konstrukcijām.		
	2. lokani pārsegumi;	Lokani pārklāji nav izmantojami vietās, kur dominē meteoroloģiskie apstākļi, kas var bojāt pārklāju		
	3. peldošs pārsegums, piemēram: <ul style="list-style-type: none"> • plastmasas granulas, • viegli berammateriāli, • peldoši lokani pārsegumi, • ģeometriski plastmasas elementi, • piepūšami pārsegumi, • dabisks segslānis (garoza), • salmi 	Plastmasas granulas, viegli berammateriāli un ģeometriski plastmasas elementi) nav izmantojami šķidrmēslu krātuvēs, kurās veidojas dabisks segslānis. Šķidrmēslu sakustināšana krātuves maisīšanas, uzpildes vai iztukšošanas laikā var ierobežot dažu no uzskaitīto materiālu izmantošanas, ja tie var izraisīt sūkņa aizsērēšanu vai nosprostošanos. Dabisks segslānis var neveidoties aukstā klimatā un/vai šķidrmēsliem ar zemu sausna saturu. Dabisks segslānis nav izmantojams krātuvēs, kur to maisīšanas, uzpildes un/vai iztukšošanas laikā dabiskais segslānis kļūst nestabils.		
	4. šķidrmēslu paskābināšana	Vispārizmantojams.		
Emisijas no šķidro mēslu krātuvēm				
LPTP, kā samazināt amonjaka emisijas gaisā no šķidro kūtsmēslu krātuves, kas nostiprināta ar zemes valni (lagūnas tipa), ir izmantot tālāk norādīto tehnisko paņēmieni kombināciju				
17.	a) Pēc iespējas samazināt šķidro kūtsmēslu pārjaukšanu	Vispārizmantojams	Kompleksa darbībā neveidosies šķidrie kūtsmēsli, neattiecas.	
	b) Ar zemes valni nostiprinātu šķidro kūtsmēslu krātuvi (lagūnas tipa) pārsegt ar lokanu un/vai peldošu pārsegumu, piemēram: <ul style="list-style-type: none"> • lokanām plastmasas loksniem, • viegliem berammateriāliem, • dabisku segslāni (garozu), • salmiem. 	Izmantojamība var būt ierobežota		NA
Emisijas no šķidro mēslu krātuvēm				
LPTP, kā novērst emisijas augsnē un ūdenī no šķidro kūtsmēslu savākšanas, transportēšanas pa caurulēm un no krātuves un/vai ar zemes valni nostiprinātas krātuves (lagūnas tipa), ir izmantot tālāk norādīto tehnisko paņēmieni kombināciju				

LPTP Nr.	Labākie pieejamie tehniskie paņēmieni	Piemērojamība	SIA "Preiļu putni" saimniekošanas pamatprincipi	Atbilstība LPTP (+/jā, -/nē, NA/nav piemērojams)
18.	a) Izmantot pret mehānisko, ķīmisko un termisko iedarbību noturīgas krātuves	Vispārizmantojams	Kompleksa darbībā neveidosies šķidrie kūtsmēsli, neattiecas.	NA
	b) Izvēlēties krātuvi ar pietiekamu ietilpību, lai tajā šķidros kūtsmēslus varētu uzglabāt periodos, kad to izkliedēšana nav iespējama	Vispārizmantojams		
	c) Izbūvēt pret sūcēm drošas šķidro kūtsmēslu savākšanas un novadīšanas iekārtas un aprīkojumu (piemēram, zemgrīdas krātuves, kanālus, drenas, sūkņu stacijas)	Vispārizmantojams		
	d) Uzglabāt šķidros kūtsmēslus ar zemes valni nostiprinātās krātuvēs (lagūnas tipa), kam ir necaurlaidīga pamatne un sienas, piemēram, ar māla vai plastmasas oderējumu (vai divkāršu oderējumu)	Vispārizmantojams lagūnas tipa krātuvēs		
	e) Uzstādīt sūces konstatēšanas sistēmu, piemēram, tādu, kas sastāv no ģeomembrānas, drenāžas kārtas un drenāžas cauruļvadu sistēmas	Izmantojams tikai jaunos blokos		
	f) Vismaz reizi gadā pārbaudīt krātuvju strukturālo integritāti	Vispārizmantojams		
<p>Kūtsmēslu pārstrāde saimniecībā <i>Ja kūtsmēslus pārstrādā fermā, LPTP, kā samazināt slāpekļa, fosfora, smaku un mikrobiālo patogēnu emisijas gaisā un ūdenī un atvieglot kūtsmēslu uzglabāšanu un/vai izkliedēšanu, ir pārstrādāt kūtsmēslus, izmantojot vienu no tālāk norādītajiem tehniskajiem paņēmieniem vai to kombināciju</i></p>				
19.	a) Šķidrmēslu mehāniska atdalīšana, kas ietver piemēram: <ul style="list-style-type: none"> • vītņu presi un gliemežvītnes atdalītāju, • dekanteru – centrifūgu, • flokulāciju – koagulāciju, • atdalīšanu, izmantojot sietus, • filtru presi. 	Piemērojams tikai, kad: <ul style="list-style-type: none"> • slāpekļa un fosfora saturs samazināšana ir nepieciešama, jo ir ierobežotas lauksaimniecības zemju platības šķidrmēslu izklidei, • nesamērīgi augstas šķidrmēslu transportēšanas izmaksas. Poliakrilamīda kā koagulanta izmantošana var nebūt iespējama, ja ir risks veidoties akrilamīdam.	Mēslu pārstrāde kompleksā netiks veikta, neattiecas.	NA
	b) Kūtsmēslu anaeroba sadalīšana biogāzes iekārtā	Šis tehniskais paņēmieni var nebūt vispārizmantojams augsto ieviešanas izmaksu dēļ.		

LPTP Nr.	Labākie pieejamie tehniskie paņēmieni	Piemērojamība	SIA "Preiļu putni" saimniekošanas pamatprincipi	Atbilstība LPTP (+/jā, -/nē, NA/nav piemērojams)
	c) Ārējo tuneļu izmantošana šķīdumslu žāvēšanai	Izmantojams tikai kūtsmēsliem no dējējvistu blokiem. Nav izmantojams esošos blokos, kuros nav kūtsmēsliu lentu transportiera.		
	d) Šķīdumslu aeroba sadalīšana (aerācija)	Izmantojams tikai tad, ja pirms izkliešanas ir svarīgi samazināt patogēnus un smakas. Aukstā klimatā var būt grūti ziemā uzturēt vajadzīgo aerācijas pakāpi.		
	e) Šķīdumslu nitrifikācija – denitrifikācija	Nav izmantojams jaunos blokos/fermās. Izmantojams tikai esošos blokos/fermās, ja slāpekļa daudzums ir jāsamazina tāpēc, ka kūtsmēsliu izkliešanai ir pieejama ierobežota zemes platība.		
	f) Pakaišu kūtsmēsliu kompostēšana	Izmantojams tikai tad, ja: <ul style="list-style-type: none"> • kūtsmēsliu nevar nogādāt līdz izkliešanas vietai par saprātīgām izmaksām, • pirms izkliešanas ir svarīgi samazināt patogēnus un smakas, • fermā ir pietiekami daudz vietas kūtsmēsliu stirpām. 		
Kūtsmēsliu izkliešana				
LPTP, kā novērst vai – ja tas nav iespējams – samazināt slāpekļa, fosfora un mikrobiālo patogēnu emisijas augsnē un ūdenī no kūtsmēsliu izkliešanas, ir izmantot visus tālāk norādītos paņēmienus.				
20.	Neattiecas uz uzņēmuma darbību, SIA "Preiļu putni" mēsliu pārdošanai sadarbības partneriem (lauksaimniekiem un biogāzes stacijām).			
Kūtsmēsliu izkliešana				
LPTP, kā samazināt amonjaka emisijas gaisā no šķīdumslu izkliešanas, ir izmantot vienu no tālāk norādītajiem tehniskajiem paņēmieniem vai to kombināciju				
21.	Neattiecas uz uzņēmuma darbību, SIA "Preiļu putni" mēsliu pārdošanai sadarbības partneriem (lauksaimniekiem un biogāzes stacijām).			
Kūtsmēsliu izkliešana				
LPTP, kā samazināt amonjaka emisijas gaisā no kūtsmēsliu izkliešanas, ir pēc iespējas drīzāk iestrādāt kūtsmēsliu augsnē				
22.	Neattiecas uz uzņēmuma darbību, SIA "Preiļu putni" mēsliu pārdošanai sadarbības partneriem (lauksaimniekiem un biogāzes stacijām).			
Emisijas no visa ražošanas procesa				
LPTP, kā samazināt amonjaka emisijas no visa cūku (tostarp sivēnmāšu) vai mājputnu audzēšanas procesa, ir aplēst vai aprēķināt visa ražošanas procesa amonjaka emisiju samazinājumu, ko panāk, izmantojot fermā ieviestos LPTP				

LPTP Nr.	Labākie pieejamie tehniskie paņēmieni	Piemērojamība	SIA "Preiļu putni" saimniekošanas pamatprincipi	Atbilstība LPTP (+/jā, -/nē, NA/nav piemērojams)
23.	LPTP, kā samazināt amonjaka emisijas no visa cūku (tostarp sivēnmāšu) vai mājputnu audzēšanas procesa, ir aplēst vai aprēķināt visa ražošanas procesa amonjaka emisiju samazinājumu, ko panāk, izmantojot fermā ieviestos LPTP.	Vispārizmantojams	Izvērtējot literatūrā norādītos emisijas faktorus amonjakam, ņemts vērā, ka darbības radītais piesārņojuma līmenis nevar būt augstāks nekā noteikts secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem attiecībā uz mājputnu intensīvo audzēšanu (jaunputni tiek pielīdzināti dējējvistām). Gada laikā pēc putnu ievietošanas novietnē ir paredzēts veikt amonjaka koncentrācijas mērījumus vismaz vienā reprezentatīvā emisijas avotā konkrētajai novietnei un mērījumu rezultātus salīdzināt ar limitu projektā aprēķinātajām vērtībām.	+
Emisiju un procesa parametru monitorings				
LPTP ir monitorēt kūtsmēslos izdalīto kopējo slāpekli un kopējo fosforu, izmantojot vienu no šādiem tehniskajiem paņēmieniem norādītajā biežumā				
24.	a) Aprēķins, kuram izmanto slāpekļa un fosfora masas bilanci, kas pamatojas uz uzņemto barību, izēdināmās barības kopproteīna saturu, kopējo fosforu un dzīvnieku produktivitāti. Reizi gadā katrai dzīvnieku kategorijai	Vispārizmantojams	Netiek izmantots	+
	b) Aplēses, kurām izmanto kūtsmēsļu kopējā slāpekļa un kopējā fosfora satura analīzi. Reizi gadā katrai dzīvnieku kategorijai		Kūtsmēsļu kontroli paredzēts veikt vismaz vienu reizi gadā.	
Emisiju un procesa parametru monitorings				
LPTP ir monitorēt amonjaka emisijas gaisā, izmantojot vienu no šādiem tehniskajiem paņēmieniem norādītajā biežumā				
25.	a) Aplēses, kurām izmanto masas bilanci, kas pamatojas uz izdalīto un kopējo slāpekli (vai kopējo amonija slāpekli) katrā kūtsmēsļu apsaimniekošanas posmā. Reizi gadā katrai dzīvnieku kategorijai	Vispārizmantojams	Netiek piemērots	+
	b) Aprēķins, kuram izmanto amonjaka koncentrācijas un ventilācijas koeficienta mērījumus saskaņā ar ISO, nacionālām vai starptautiskām standartmetodēm vai citām metodēm, kas nodrošina datus ar līdzvērtīgu zinātnisko kvalitāti Katru reizi, kad tiek būtiski mainīts vismaz viens no šādiem parametriem: <ul style="list-style-type: none"> • fermā audzēto lauksaimniecības dzīvnieku veids; • novietņu sistēma 	Izmantojams tikai attiecībā uz emisijām no katras dzīvnieku novietnes. Nav izmantojams blokos ar uzstādītu gaisa attīrīšanas sistēmu. Tādā gadījumā izmanto 28. LPTP. Šis tehniskais paņēmienis var nebūt vispārizmantojams mērījumu izmaksu dēļ.	Gada laikā pēc putnu ievietošanas novietnē ir paredzēts veikt amonjaka koncentrācijas mērījumus vismaz vienā reprezentatīvā emisijas avotā konkrētajai novietnei.	

LPTP Nr.	Labākie pieejamie tehniskie paņēmieni	Piemērojamība	SIA "Preiļu putni" saimniekošanas pamatprincipi	Atbilstība LPTP (+/jā, -/nē, NA/nav piemērojams)
	c) Aplēses, kurām izmanto emisijas faktoros. Reizi gadā katrai dzīvnieku kategorijai	Vispārizmantojams	Tiks piemērots katru ceturksni, aprēķinot dabas resursu nodokli.	
Emisiju un procesa parametru monitorings				
LPTP ir periodiski monitorēt smaku emisijas gaisā				
26.	Smakas emisijas monitorings var tikt veikts izmantojot: <ul style="list-style-type: none"> • EN standartus (piemēram, izmantojot dinamisko olfaktometriju atbilstoši EN 13725, lai noteiktu smakas koncentrāciju); • alternatīvas metodes, kurām nav pieejami EN standarti (piemēram, smaku iedarbības mērījumi/izvērtējumi un smaku ietekmes izvērtējums), ISO, nacionālie vai starptautiskie standarti, kas nodrošina iespēju izmantot līdzvērtīgas zinātniskās kvalitātes datus 	Piemērojams tikai gadījumos, kad smakas radītie traucējumi jutīgiem receptoriem ir paredzami un/vai pierādāmi	Novērtējot smaku izkliedes aprēķinu rezultātus, jāsecina, ka aprēķinātās smakas koncentrācijas attiecībā pret smakas mērķlielumu ir nenozīmīgas un nepārsniedz MK Noteikumos Nr. 724 noteikto mērķlielumu (5 ouE/m ³).	NA
Emisiju un procesa parametru monitorings				
LPTP ir monitorēt putekļu emisijas no katras dzīvnieku novietnes, izmantojot vienu no šādiem tehniskajiem paņēmieniem norādītajā biežumā				
27.	a) Daļiņu emisiju aprēķins, izmantojot daļiņu koncentrācijas un ventilācijas plūsmas ātruma mērījumus atbilstoši EN standartu vai citām metodēm (ISO, nacionālām vai starptautiskām), nodrošinot līdzvērtīgus zinātniskās kvalitātes datus Kontroles biežums – vismaz reizi gadā	Izmantojams tikai attiecībā uz putekļu emisijām no katras dzīvnieku novietnes. Nav izmantojams blokos ar uzstādītu gaisa attīrīšanas sistēmu. Tādā gadījumā izmanto 28. LPTP. Šis tehniskais paņēmieni var nebūt vispārizmantojams mērījumu izmaksu dēļ.	Balstoties uz daļiņu PM ₁₀ un daļiņu PM _{2,5} izkliedes aprēķinu rezultātiem, nav paredzēts veikt daļiņu koncentrācijas un ventilācijas plūsmas ātruma mērījumus.	+
	b) Daļiņu emisiju aprēķins, izmantojot emisijas faktoros Kontroles biežums – vismaz reizi gadā	Metode var nebūt vispārēji piemērojama, saistībā ar emisijas faktoru noteikšanas izmaksām	Tiks piemērots katru ceturksni, aprēķinot dabas resursu nodokli.	
Emisiju un procesa parametru monitorings				
LPTP ir monitorēt amonjaka, putekļu un/vai smaku emisijas no katras ar gaisa attīrīšanas sistēmu aprīkotās dzīvnieku novietnes, izmantojot visus šos tehniskos paņēmienos norādītajā biežumā				
28.	a) Verificēt gaisa attīrīšanas sistēmas veiktspēju, mērot amonjaku, smakas un/vai putekļus praktiskos fermas apstākļos un saskaņā ar noteiktu mērīšanas protokolu un izmantojot EN standartmetodes vai citas metodes (ISO, nacionālas vai starptautiskas), kas nodrošina datus ar līdzvērtīgu zinātnisko kvalitāti	Nav izmantojams, ja gaisa attīrīšanas sistēma ir verificēta attiecībā uz līdzīgu novietņu sistēmu un darbības nosacījumiem	Neattiecas uz uzņēmuma darbību, jo dzīvnieku novietnēs nav paredzēts uzstādīt gaisa attīrīšanas iekārtas.	NA

LPTP Nr.	Labākie pieejamie tehniskie paņēmieni	Piemērojamība	SIA "Preiļu putni" saimniekošanas pamatprincipi	Atbilstība LPTP (+/jā, -/nē, NA/nav piemērojams)
	Kontroles biežums – vienreiz			
	b) Kontrolēt gaisa attīrīšanas sistēmas efektīvu funkcionēšanu (piemēram, pastāvīgi reģistrējot darbības parametrus vai izmantojot signalizācijas sistēmas)	Vispārizmantojams	Neattiecas uz uzņēmuma darbību, jo dzīvnieku novietnēs nav paredzēts uzstādīt gaisa attīrīšanas iekārtas.	NA
	Kontroles biežums – reizi dienā			
Emisiju un procesa parametru monitorings				
LPTP ir vismaz reizi gadā monitorēt tālāk uzskaitītos procesa parametrus				
29.	a) Ūdens patēriņa monitorings. Uzskaitīt, izmantojot, piemēram, attiecīgus skaitītājus vai rēķinus. Galvenos ūdens patēriņa procesus dzīvnieku novietnēs (tīrīšana, ēdināšana utt.) var monitorēt atsevišķi. Kontroles biežums – vismaz reizi gadā	Galveno ūdens patēriņa procesu atsevišķs monitorings var nebūt iespējams esošās fermās atkarībā no ūdensapgādes tīkla konfigurācijas.	Ūdens patēriņa uzskaitē tiks nodrošināta par katru diennakti.	+
	b) Elektroenerģijas patēriņa monitorings Kontroles biežums – vismaz reizi gadā	Galveno elektroenerģijas patēriņa procesu atsevišķs monitorings var nebūt iespējams esošās fermās atkarībā no energoapgādes tīkla konfigurācijas.	Elektroenerģijas patēriņa uzskaitē tiks nodrošināta katru mēnesi.	+
	c) Degvielas patēriņa monitorings Kontroles biežums – vismaz reizi gadā	Vispārizmantojams	Dīzeļdegvielas patēriņa uzskaitē tiks nodrošināta katru mēnesi.	+
	d) Ienākošo un izejošo dzīvnieku skaits, vajadzības gadījumā ieskaitot dzimšanas un nāves gadījumus Kontroles biežums – vismaz reizi gadā	Vispārizmantojams	Dzīvnieku plūsma tiks uzskaitīta ar pārvietošanas deklarācijām un iekšējiem dokumentiem katru mēnesi.	+
	e) Barības patēriņa monitorings Kontroles biežums – vismaz reizi gadā	Vispārizmantojams	Gatavās barības patēriņa uzskaitē un datu analīze tiks veikta vismaz reizi mēnesī.	+
	f) Radīto kūstmēslu monitorings Kontroles biežums – vismaz reizi gadā	Vispārizmantojams	Mēslu uzskaitē tiks nodrošināta katru mēnesi, savukārt mēslu analīzes plānots veikt katrai dzīvnieku kategorijai vismaz reizi gadā.	+

LPTP Nr.	Labākie pieejamie tehniskie paņēmieni	Piemērojamība	SIA "Preiļu putni" saimniekošanas pamatprincipi	Atbilstība LPTP (+/jā, -/nē, NA/nav piemērojams)
Secinājumi par LPTP attiecībā uz māju putnu intensīvo audzēšanu				
Amonjaka emisijas no māju putnu novietnēm				
LPTP, kā samazināt amonjaka emisijas gaisā no katras māju putnu novietnes, ir izmantot vienu no tālāk norādītajiem tehniskajiem paņēmieniem vai to kombināciju				
31.	<p>a) Kūtsmēslu izvākšana ar lentas transportieriem (uzlabotu vai neuzlabotu būru sistēmas), veicot vismaz:</p> <ul style="list-style-type: none"> izvākšanu vienreiz nedēļā ar gaisa žāvēšanu; izvākšanu divreiz nedēļā bez gaisa žāvēšanas. 	<p>Uzlabotu būru sistēmas nav izmantojamas jaunputniem un vaislas broileriem.</p> <p>Neuzlabotu būru sistēmas nav izmantojamas dējējvistām.</p>	<p>Mēslus no novietnēm plānots izvākt reizi 1-3 dienās (atkarībā no putnu vecuma) un uzreiz izvesti no kompleksa teritorijas. Mēslu piespiedu žāvēšana nav paredzēta.</p>	+
	<p>b) Bezbūru sistēmas:</p> <p>0. Piespiedu ventilācijas sistēma un reta kūtsmēslu izvākšana (dziļo pakaišu sistēma ar zemgrīdas kūtsmēslu krātuvi) tikai tad, ja to izmanto kopā ar kādu no emisiju mazināšanas papildpasākumiem, piemēram:</p> <ul style="list-style-type: none"> pasākumu, ar ko tiek panākts augsts kūtsmēslu sausnas saturs; gaisa attīrīšanas sistēmu. 	<p>Nav izmantojams jaunus blokus, ja vien netiek kombinēts ar gaisa attīrīšanas sistēmu.</p>	<p>Novietnēs nav paredzēta dziļo pakaišu sistēma ar zemgrīdas kūtsmēslu krātuvi, neattiecas.</p>	
	<p>1. Lentas transportieris vai skrēpertransportieris (dziļo pakaišu sistēma ar zemgrīdas kūtsmēslu krātuvi)</p>	<p>Izmantojamību esošos blokos var ierobežot nepieciešamība pilnībā pārstrukturēt novietņu sistēmu.</p>	<p>Novietnēs paredzēta mēslu savākšana ar transportiera lenti.</p>	
	<p>2. Kūtsmēslu piespiedu gaisžāvēšana, izmantojot caurules (dziļo pakaišu sistēma ar kūtsmēslu bedri)</p>	<p>Šo tehnisko paņēmieni var izmantot tikai blokos, kam ir pietiekama vieta zem spraišļiem.</p>		
	<p>3. Kūtsmēslu piespiedu gaisžāvēšana, izmantojot caurumotu grīdu (dziļo pakaišu sistēma ar zemgrīdas kūtsmēslu krātuvi)</p>	<p>Izmantojamība esošos blokos var būt ierobežota augsto īstenošanas izmaksu dēļ.</p>		
	<p>4. Kūtsmēslu lentas transportieri (putnu māja)</p>	<p>Izmantojamība esošos blokos ir atkarīga no novietnes platuma.</p>		

LPTP Nr.	Labākie pieejamie tehniskie paņēmieni	Piemērojamība	SIA "Preiļu putni" saimniekošanas pamatprincipi	Atbilstība LPTP (+/jā, -/nē, NA/nav piemērojams)								
	5. Pakaišu piespiedu žāvēšana ar iekštelpu gaisu (vienlaidu grīda ar dziļajiem pakaišiem)	Vispārizmantojams										
	<p>c) Ar LPTP SEL saistītie amonjaka emisiju līmeņi no katras dējējvistu novietnes ir sekojoši:</p> <table border="1" data-bbox="241 576 1267 756"> <thead> <tr> <th data-bbox="241 576 517 616">Parametrs</th> <th data-bbox="517 576 797 616">Novietnes veids</th> <th data-bbox="797 576 1267 616">LPTP SEL (kg NH₃/dzīvn. vieta/gadā)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="241 616 517 687" rowspan="2">Amonjaks, izteikts kā NH₃</td> <td data-bbox="517 616 797 687">Būru sistēma</td> <td data-bbox="797 616 1267 687">0,02-0,08</td> </tr> <tr> <td data-bbox="517 687 797 756">Bezbūru sistēma</td> <td data-bbox="797 687 1267 756">0,02-0,13¹</td> </tr> </tbody> </table> <p>Piezīmes: ¹ attiecībā uz esošiem blokiem, kuros izmanto piespiedu ventilācijas sistēmu un retu kūtsmēsli izvākšanu (dziļo pakaišu sistēma ar zemgrīdas kūtsmēsli krātuvi) kombinācijā ar pasākumu, ar ko nodrošina augstu sausnas saturu kūtsmēslos, LPTP SEL augšgala vērtība ir 0,25 kg NH₃ uz dzīvnieka vietu gadā.</p>		Parametrs	Novietnes veids	LPTP SEL (kg NH ₃ /dzīvn. vieta/gadā)	Amonjaks, izteikts kā NH ₃	Būru sistēma	0,02-0,08	Bezbūru sistēma	0,02-0,13 ¹	<p>Izvērtējot literatūrā norādītos emisijas faktoros amonjakam, ņemts vērā, ka darbības radītais piesārņojuma līmenis nevar būt augstāks nekā noteikts secinājumos par labākajiem pieejamiem tehniskajiem paņēmieniem attiecībā uz māju putnu intensīvo audzēšanu (jaunputni tiek pielīdzināti dējējvistām).</p> <p>Gada laikā pēc putnu ievietošanas novietnē ir paredzēts veikt amonjaka koncentrācijas mērījumus vismaz vienā reprezentatīvā emisijas avotā konkrētajai novietnei un mērījumu rezultātus salīdzināt ar limitu projektā aprēķinātajām vērtībām.</p>	+
Parametrs	Novietnes veids	LPTP SEL (kg NH ₃ /dzīvn. vieta/gadā)										
Amonjaks, izteikts kā NH ₃	Būru sistēma	0,02-0,08										
	Bezbūru sistēma	0,02-0,13 ¹										